

INSTRUCTIUNEA
privind modul de întocmire a darilor de seama fiscale
la impozitele funciar si pe bunurile imobiliare

1. Dispozitii generale

În prezenta Instructiune este reglementat modul de întocmire a urmatoarelor dari de seama fiscale:

- a. *Calculul impozitului pe bunurile imobiliare ale agentilor economici, cu exceptia gospodariilor taranesti (de fermier) - Forma BIJ – 1;*
- b. *Calculul impozitului funciar de la agentii economici - Forma FUNJ – 2;*
- c. *Darea de seama privind sumele impozitelor funciar si pe bunurile imobiliare calculate persoanelor fizice (cetateni) si gospodariilor taranesti (de fermier) – Forma BIPF – 1.*

1.2. Formularul calculului impozitului pe bunurile imobiliare ale agentilor economici - Forma BIJ – 1 a fost aprobat prin ordinul IFPS nr. 34 din 21 februarie 2005, iar celelalte 2 dari de seama fiscale – prin ordinul IFPS nr. 24 din 06 februarie 2006.

2. 1. Criteriile generale de perfectare a darilor de seama fiscale

2.1.1. La perfectarea darilor de seama fiscale pe formularele tipizate persoana responsabila de prezentarea darii de seama este obligata sa completeze:

- codul fiscal al agentului economic sau al primariei;
- denumirea contribuabilului sau a primariei;
- denumirea organului fiscal teritorial;
- codul localitatii (CUATM) - cod unic de identificare a localitatilor (4 semne), conform Clasificatorului unitatilor administrativ-teritoriale al Republicii Moldova, aprobat prin Hotarîrea Departamentului „Moldova - Standard” nr. 1398 – ST din 3 septembrie 2003;
- data prezentarii darii de seama fiscale, care trebuie sa coincida cu data primirii acesteia de catre organul fiscal teritorial;
- perioada fiscala;
- suma de control;
- codul subdiviziunii (obiectului impunerii) – în continuare „codul subdiviziunii” - cod atribuit de catre organele fiscale de stat teritoriale agentilor economici care au în componenta lor subdiviziuni (cel puțin o subdiviziune) si/sau obiecte impozabile în subordinea subdiviziunilor (conform ordinului Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr.222 din 13 decembrie 2004, publicat în Monitorul Oficial nr.233-236 din 17 decembrie 2004).

2.1.2. Calculele la impozitele funciar si pe bunurile imobiliare se prezinta si de catre contribuabilii care beneficiaza de înlesniri la plata acestor impozite si suma catre plata este egala cu zero.

2.1.3. În conformitate cu prevederile art. 187 din Titlul V al Codului fiscal, responsabilitatea pentru prezentarea datelor si informatiei false sau eronate o poarta contribuabilul (reprezentantul acestuia).

2.1.4. Persoanele care nu dispun de obiecte ale impunerii nu prezinta calculele mentionate.

2.2. Termenii de prezentare a darilor de seama fiscale

2.2.1. Calculul impozitului funciar se prezinta anual organului fiscal teritorial de catre agentii economici pîna la data de 1 iulie a anului fiscal în curs.

2.2.2. Calculul impozitului pe bunurile imobiliare se prezinta trimestrial organului fiscal teritorial de catre agentii economici cel tîrziu la data de 20 a lunii imediat urmatoare trimestrului gestionar al anului fiscal în curs.

2.2.3. Darea de seama privind sumele impozitelor funciar si pe bunurile imobiliare calculate persoanelor fizice (cetateni) si gospodariilor taranesti (de fermier) se prezinta anual organului fiscal teritorial de catre serviciul de colectare a impozitelor si taxelor locale din cadrul primariei pîna la data de 15 iulie a anului fiscal în curs.

3. Modul de perfectare a darilor de seama fiscale

3.1. Calculul impozitului funciar consta din calculul propriu zis, 2 informatii pentru calauza si 3 anexe:

- Informatia cu privire la suprafata terenurilor si clasificatia bugetara a impozitului, calculat pentru terenurile indicate;
- Informatia privind codurile înlesnirilor acordate;
- Anexa nr. 1 - Informatia privind sumele impozitului calculate pe subdiviziunile întreprinderii;
- Anexa nr. 2 - Informatia privind suma înlesnirilor pe subdiviziuni;
- Anexa nr. 3 - Informatia privind suma înlesnirilor contribuabilului care nu dispune de subdiviziuni.

Formularul dării de seama fiscale (Forma FUNJ - 2) urmeaza a fi utilizat pentru darile de seama prezentate pentru perioadele fiscale începînd cu 01 ianuarie 2006.

La completarea calculului în primul rând contribuabilul completeaza partea de sus (antetul) a acestuia.

Perioada fiscala se completeaza cu un cod, care are urmatoarea structura: P/AAAA, unde P este codul perioadei fiscale, care obtine valoarea A; AAAA – anul. Pentru anul 2006 perioada fiscala va avea structura A/2006.

Urmatorul pas consta în completarea Informatiei cu privire la categoria terenurilor, indicate în informatia de pe prima pagina a calculului.

Suprafata terenurilor se indica obligatoriu în hectare cu exactitate de 0,01 ha, conform pozitiiilor repartizate pentru clasificatia bugetara a impozitului calculat pentru aceste terenuri.

Spre exemplu, societatea cu raspundere limitata „Infotag” SRL dispune în mun. Chisinau de un teren cu suprafata de 500 m², pe care este amplasat sediul societatii cu constructiile aferente lui.

La completarea calculului impozitului funciar la indicatorul „Suprafata” în rîndul 5 din „Informatia cu privire la suprafata terenurilor si clasificatia bugetara a impozitului, calculat pentru terenurile indicate” urmeaza a fi indicata suprafata 0,05 ha.

Tinînd cont de faptul ca cota de impozitare pentru terenurile destinate industriei, transporturilor, telecomunicatiilor, întreprinderilor agricole si terenurile cu o alta destinatie din intravilanul mun. Chisinau constituie 30 lei pentru 100 de m² sau 3000 lei pentru 1 hectar, contribuabilul va calcula impozitul funciar pentru acest teren în suma de 150 lei
 $3000 \text{ lei} / \text{ha} \times 0,05 \text{ ha} = 150 \text{ lei}$.

Suprafetele terenurilor reflectate în informatie includ si suprafetele scutite de plata impozitului funciar.

În cazul în care contribuabilul beneficiaza de careva din înlesnirile specificate în informatia cu privire la codurile înlesnirilor acesta completeaza anexa nr. 3 la calcul. Este necesar de mentionat ca contribuabilul poate beneficia de mai multe scutiri. În asemenea cazuri contribuabilul indica în anexa separat informatia pentru fiecare tip de înlesnire.

Dupa completarea informatiilor mentionate contribuabilul calculeaza suma impozitului si, în dependenta de clasificatia bugetara, le reflecta în rîndurile 1 – 3 din coloana 4 a calculului, iar în rîndul 4 – totalul acestor sume.

În coloana 5 se indica înlesnirile acordate, suma totala a carora trebuie sa coincida cu indicatorul respectiv din anexa nr. 3 la calcul.

Coloana 6 a calculului se completeaza doar în cazul achitarii integrale a impozitului funciar pentru anul fiscal în curs pîna la data de 30 iunie a anului respectiv. Suma reducerii acordate reprezinta 15 la suta din diferenta **obtinuta dintre suma calculata a impozitului si suma înlesnirilor acordate.**

Suma impozitului catre plata (col. 7) se determina ca diferenta dintre indicatorii coloanelor 4, 5 si 6. Suma de control a documentului trebuie sa fie identica cu totalul sumelor impozitului catre plata, reflectat în rîndul 4 coloana 7.

Verificarea corectitudinii perfectarii calculului impozitului funciar se efectueaza în modul urmator:

rînd. 4(col. 4 - col. 5 - col. 6) = col. 7 (rînd 1. + rînd. 2 + rînd. 3)

Contribuabilii care nu dispun de subdiviziuni, precum si de obiecte ale impunerii, amplasate în afara unitatii administrativ-teritoriale în care se afla resedinta de baza si/sau nu beneficiaza de înlesniri la plata impozitului funciar nu completeaza anexa nr. 1 si/sau anexa nr. 2.

Modul de perfectare a calculului impozitului funciar de catre agentii economici care **dispun de subdiviziuni** difera de modul de perfectare a calculului respectiv de catre agentii economici ce nu dispun de subdiviziuni.

Pentru completarea calculului se utilizeaza indicatorii reflectati în anexa nr. 1 si, în dependenta de caz, indicatorii din anexa nr. 2 la calcul.

Anexa nr. 1 se completeaza cu urmatorii indicatori.

Numarul de ordine se completeaza consecutiv indiferent de numarul necesar de pagini.

În coloana 2 a anexei se indica codul subdiviziunii, care consta din 4 simboluri, atribuit în conformitate cu Ordinul IFPS privind atribuirea codurilor subdiviziunilor nr. 222 din 13 decembrie 2004 (Monitorul Oficial, 17 decembrie 2004, nr. 233-236, p. III, art. 491).

În coloana 3 se indica codul localitatii în care este amplasata subdiviziunea.

În celelalte coloane ale anexei se indica: suma calculata a impozitului (col. 4 - 6), suma înlesnirilor acordate, cu exceptia reducerilor pentru achitarea impozitului pîna la 30 iunie a anului fiscal în curs (col. 7 - 9), suma reducerilor acordate (col. 10 - 12) si suma impozitului catre plata (col. 13 - 15).

Suma înlesnirilor acordate pe fiecare subdiviziune (suma indicatorilor din col. 7 - 9) trebuie sa fie identica cu suma indicata în coloana 6 a anexei nr. 2 pe subdiviziunile respective.

Dupa completarea anexei nr. 1 se completeaza Calculul cu sumele reflectate la pozitia „Total” din anexa data.

În cazul în care perioada gestionara nu coincide cu anul fiscal în scopul calcularii corecte a impozitului cota concreta a impozitului se apreciaza dupa formula (Cota concreta : 12) x N, unde N este numarul de luni pentru care se prezinta pentru subdiviziune informatia în calcul.

3. 2. Calculul impozitului pe bunurile imobiliare consta din calculul propriu zis, informatia privind codurile înlesnirilor la plata impozitului pe bunurile imobiliare si 3 anexe:

- Anexa nr. 1 - Informatia privind sumele calculate a impozitului pe subdiviziunile întreprinderii;
- Anexa nr. 2 - Informatia privind suma înlesnirilor pentru contribuabilul care dispune de subdiviziuni;
- Anexa nr. 3 - Informatia privind suma înlesnirilor pentru contribuabilul care nu dispune de subdiviziuni.

Calculul impozitului pe bunurile imobiliare, în conformitate cu prevederile lit. a) din alin. (8) al art. 4 din Legea pentru punerea în aplicare a Titlului VI din Codul fiscal, se prezinta de catre persoanele juridice (cu exceptia cooperativelor de constructie a locuintelor si a cooperativelor de constructie a garajelor) si întreprinderile individuale.

Calculul mentionat se prezinta pe formular, aprobat prin ordinul IFPS nr. 34 din 21 februarie 2005 (Forma BIJ - 1). Formularele în cauza urmeaza a fi utilizate pentru darile de seama prezentate pentru perioadele fiscale începînd cu 01 ianuarie 2005.

Întreprinderile, institutiile si organizatiile care au subdiviziuni sau obiecte ale impunerii în afara unitatii administrativ teritoriale în care se afla resedinta de baza prezinta o singura dare de seama la organul fiscal teritorial în raza de activitate a caruia se afla resedinta de baza, iar impozitul îl transfera integral la bugetele satelor (comunelor), oraselor sau municipiilor, la locul de amplasare a bunurilor imobiliare.

Contribuabilii care nu dispun de subdiviziuni, precum si de obiecte ale impunerii, amplasate în afara unitatii administrativ-teritoriale în care se afla resedinta de baza completeaza doar calculul impozitului pe bunurile imobiliare si dupa caz si anexa nr. 3 la calcul.

La completarea calculului impozitului pe bunurile imobiliare ale persoanelor juridice este necesar de a lua în consideratie urmatoarele.

Partea de sus (antetul) a calculului se completeaza în mod analogic ca si partea respectiva a calculului la impozitul funciar. Perioada fiscala se completeaza cu codul, care are urmatoarea structura: P/N/AAAA, unde P este codul perioadei fiscale, care obtine valoarea T; N - numarul

trimestrului; AAAA – anul. Pentru trimestrul II al anului 2006 perioada fiscala va avea structura T/2/2006.

În rândul 1 col. 3 a calculului se indica valoarea medie de bilant a cladirilor si constructiilor.

Valoarea de bilant a bunurilor imobiliare impozabile constituie valoarea de intrare, corectata sau reevaluată a cladirilor si constructiilor, diminuata cu marimea uzurii acumulate.

Valoarea medie de bilant a bunurilor imobiliare impozabile se determina ca valoare medie cronologica, conform sumelor soldurilor la începutul fiecărei luni a perioadei gestionare.

Soldurile la începutul si sfîrsitul perioadei gestionare (primul trimestru, primul semestru, noua luni si un an) se iau în calcul pe jumătate. Suma obtinuta se împarte la numarul de luni ale perioadei gestionare.

Exemplu SRL «Gaudeamus» dispune de bunuri imobiliare impozabile (cladiri si constructii), valoarea de bilant a carora la începutul fiecărei luni a primului trimestru a constituit:

Luna	Valoarea de bilant a bunurilor imobiliare impozabile (lei)			
	la începutul lunii	Intrari/iesiri	Marimea uzurii acumulate	La sfîrsitul lunii
I	200560	-	2240	198320
II	198320	480500	7580	671240
III	671240	-	7490	663750
IV	663750			

Astfel, valoarea medie a bunurilor imobiliare impozabile în primul trimestru a constituit - 433905 lei

$((200560 \text{ lei} : 2) + 198320 \text{ lei} + 671240 \text{ lei} + (663750 \text{ lei} : 2)) : 3.$

În cazurile în care întreprinderea a dat în exploatare un bloc în prima jumătate a lunii, la calcularea valorii medii de bilant luna punerii în functiune se considera ca luna completa si valoarea de bilant a acestui bloc se ia în calcul în luna data, iar daca a fost data în exploatare în a doua jumătate a lunii, valoarea de bilant a blocului la calcularea valorii medii anuale se include în luna urmatoare celei de dare în exploatare.

Suma impozitului pe bunurile imobiliare se determina ca produsul dintre valoarea medie de bilant a bunurilor imobiliare si cota concreta de impozitare, care se stabileste de catre organele reprezentative ale autoritatilor administratiei publice locale la aprobarea bugetului pe anul fiscal în curs.

Pentru completarea indicatorului din rând. 2 col. 3 – suma impozitului calculata - este necesar în trimestrul I de înmultit cota anuala a impozitului cu coeficientul 0,25; în semestrul I – cu coeficientul 0,5; pe 9 luni – cu coeficientul 0,75.

În rând. 3 col. 3 se indica suma înlesnirilor acordate, care trebuie sa coincida cu suma înlesnirilor indicate la pozitia „Total” din coloana 4 a anexei nr. 3 la calcul.

În rând. 4 din col. 3 se indica suma impozitului calculata pentru perioada precedenta, care trebuie sa fie identica cu indicatorul reflectat în rând. 1 din col. 3 a calcului precedent. În calculul impozitului pe bunurile imobiliare pentru trimestrul I al anului fiscal rândul 4 din calcul nu se completeaza.

Suma impozitului catre plata se determina ca diferenta dintre indicatorii rândurilor 2, 3 si 4 si constituie, totodata, suma de control a documentului pentru perioada gestionara.

Suma de control a documentului se indica în celula prevazuta pentru aceasta.

Modul de perfectare a calcului impozitului pe bunurile imobiliare de catre agentii economici care dispun de subdiviziuni difera de modul de perfectare a calculului respectiv de catre agentii economici ce nu dispun de subdiviziuni.

În acest caz perfectarea calculului începe cu completarea anexei nr. 1 la calcul „Informatia privind sumele calculate a impozitului pe subdiviziunile întreprinderii” si anume:

în col. 2 se indica codul subdiviziunii;

în col. 3 – codul localitatii (CUATM);

în col. 4 – suma calculata a impozitului pe perioada respectiva de gestiune (trimestrul I, semestrul I, 9 luni si anual);

în col. 5 – suma înlesnirilor acordate, care sînt preluate din col. 6 a anexei nr. 2 la calcul;

în col. 6 – suma impozitului calculat pentru perioada precedenta, care trebuie sa coincida cu suma indicata în col. 7 a anexei respective din calculul precedent;

în col. 7 – suma impozitului catre plata, care se determina ca diferenta dintre indicatorii coloanelor 4, 5 si 6.

Totalul sumelor din coloanele 4, 5, 6 si 7 ale anexei nr. 1 la calcul se indica în col. 3 la pozitile, ce corespund rîndurilor 2, 3, 4 si 5 din calcul. În rînd. 1 col. 3 din calcul se indica valoarea medie de bilant a cladirilor si constructiilor, de care dispune contribuabilul, inclusiv si a celor cladiri pentru care contribuabilul beneficiaza de scutiri la plata impozitului.

3.3. Darea de seama privind sumele impozitelor funciar si pe bunurile imobiliare calculate persoanelor fizice (cetateni) si

gospodariilor taranesti (de fermier) - Forma BIPF - 1

Darea de seama mentionata se completeaza de catre receptorul fiscal din cadrul primariei si se prezinta organului fiscal teritorial.

Completarea antetului darii de seama în cauza este analogica ca si la calculele impozitului funciar si impozitului pe bunurile imobiliare.

Perioada fiscala se completeaza cu un cod, care are urmatoarea structura: P/AAAA, unde P este codul perioadei fiscale, care obtine valoarea A; AAAA – anul. Pentru anul 2006 perioada fiscala va avea structura A/2006.

Pentru perfectare se utilizeaza datele din Registrul de evidenta a contribuabililor – persoane fizice (cetateni) pe impozitul funciar si impozitul pe bunurile imobiliare, din Registrul de evidenta a gospodariilor taranesti (de fermier) la impozitul funciar, precum si datele din Registrul de conturi personale.

În cazul în care în serviciul de colectare a impozitelor si taxelor locale din cadrul primariei au fost deschise Registrele de evidenta a contribuabililor la impozitele funciar si pe bunurile imobiliare si Registrele conturilor personale la impozitele si taxele locale administrate de catre serviciul de colectare a impozitelor si taxelor locale din cadrul primariei, aprobate prin Hotarîrea Guvernului nr. 21 din 5 ianuarie 2006 pentru aprobarea modificarilor si completarilor ce se opereaza în Hotarîrea Guvernului nr. 998 din 20 august 2003 se utilizeaza informatia respectiva din aceste registre.

Pentru completarea col. 4, 5, 6, 7 si

9, adica respectiv „Numarul contribuabililor”, „Suprafata terenurilor (ha)”, “Suma calculata a impozitului (lei)”, “Suma înlesnirilor acordate (lei)” si “Suma impozitului catre plata (lei)” se utilizeaza indicii respectivi de pe ultima foaie din registrele de evidenta a contribuabililor, iar suma reducerii în cazul achitarii anticipate a impozitelor se completeaza cu datele privind reducerea acordata, din registrul conturilor personale (col. 8).

Attentionam, ca la pozitia 1 (clasificatia bugetara 114/1) se atribuie impozitul funciar calculat pentru terenurile cu destinatie agricola, altele decît cele ale gospodariilor taranesti (de fermier).

Suma de control a documentului o constituie suma tuturor pozitilor din coloana 9.

Darea de seama mentionata trebuie sa fie autentificata prin semnaturile primarului si receptorului fiscal si stampila primariei.